

Kvinner publiserer snart mer enn menn

Øystein Helmikstøl

journalist i Psykologtidsskriftet

Adriane Lilleskare Lunde

Marius Sunde Tvinnereim

Mannlige forfattere har stått bak flest vitenskapelige artikler i Psykologtidsskriftet de siste ti årene. Slik kan det ikke fortsette.

Sakte, men sikkert har jentene overtatt psykologistudiet, og kvinner utgjør flertallet av doktorgradsstipendiatene. Alt tyder på at kvinnelige psykologer om ikke altfor lenge vil publisere mer i Psykologtidsskriftet enn sine mannlige kolleger. Det mener flere, også forsker på vitenskap og publisering Dag W. Aksnes. Han holder til ved Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifu) og stadfester at psykologiforskere skiller seg ut på likestillingsfronten. Men først:

Så sto hun der, for ti år siden, og var nysgjerrig på et førtitalls studenter hun vanligvis ikke foreleste for. Hun ba dem tenke på en av lærerne på Psykologisk institutt, på Universitetet i Oslo, som hadde levert et teoretisk bidrag til psykologien. Hvem som helst.

– Opp med en hånd dere som akkurat nå tenkte på en kvinne?

Ingen. Og ingen tenkte på Hanne Haavind, foreleseren som sto foran dem.

Når slike kjønnede mønstre reproduseres, må vi spørre om det er fordi hver og en av oss har noen helt ureflekterte forestillinger som samtidig sammenfaller med andre menneskers måte å tenke på, mener Haavind i dag.

– Psykologiforskere skiller seg ut på likestillingsfronten

– Det var helt sikkert ingen som satt og tenkte at kvinner ikke kan teori, og det er neppe slik at de konkluderte med at det på dette instituttet bare er menn som har bidratt teoretisk til psykologifaget. Men bare menn dukket opp i deres sinn. Hadde det vært noen kvinnenavn innom, ble de likevel ikke stående.

Dette er ifølge Haavind automatiserte prosesser.

– For det er vel heller ingen i Psykologtidsskriftet som har bestemt seg for at 55 prosent av de vitenskapelige bidragene skal være fra menn?

Forskjellsfeminisme

1972. Hanne Haavind er gravid med sitt første barn, hun er ferdig utdannet psykolog og har sin første jobb i barne- og ungdomspsykiatrien. Hun har fått et forskningsstipend fra Forskningsrådet, men det sier hun opp etter et halvt år, det er for kjedelig å sitte inne og forske, hun vil ut av forelesningssalen i likhet med de andre psykologene hun har studert med. Med barn i magen leser hun sin egen lærers bok. Om at kvinner har et eksklusivt biologisk fortrinn som de må utnytte til å få en nær forbindelse med barnet de første ni månedene. Om at pappa må komme inn på et senere tidspunkt, han er uegnet. Hun leser om at de foreldrene som vil dele på omsorgen, kan komme til å gjøre feil.

– Min lærer hadde en kvinnepositiv, forskjellsfeministisk og tendensiøs tankegang, sier Hanne Haavind i dag. Hun er rask med å understreke at et slikt syn var utbredt i psykologien den gangen. Og det finnes der fremdeles, mener hun.

Hanne Haavind skrev en anmeldelse av lærer Anne-Marit Duves bok *Det første leveårets psykologi*.

– Jeg hadde fagkunnskap og forstand til å skjønne at det Duve skrev, ikke var dokumentert og ikke vitenskapelig kunnskap. Som gravid ble jeg også personlig og følelsesmessig berørt av det jeg leste, og jeg tenkte på alle dem som ikke hadde den kunnskapen jeg hadde.



FORSKER på vitenskap og publisering: Dag W. Aksnes. Foto: Nifu.

Dagbladet verdsatte sånne anmeldelser den gang, den kommer på trykk. 1973; barnet blir født, og de første feministiske bøkene er begynt å komme ut. Da spør forlagsredaktør i Pax, senere professor i litteratur, Irene Iversen, om Hanne Haavind vil bidra med et kapittel i boken *Myten om den gode mor*.

– Og når Psykologtidsskriftet nå har hanket inn et feministisk orakel for å si noe om kjønn og publisering, vil jeg benytte anledningen til å trekke frem dette som eksempel. Dette ble min første publikasjon, og den hadde aldri kommet om ikke noen hadde etterlyst den. Jeg tror nok at vi først og fremst må spørre: Bli kvinner bedt om å skrive? For de gjør det kanskje ikke av seg selv. Ser jeg på min egen liste med skriftlige arbeider – som spenner over et tidsrom på førti år – vil jeg kunne fortelle deg hva slags invitasjoner som lå til grunn for nesten hvert eneste nummer. Uten oppmuntringer hadde jeg vært taus.

Haavind mener Psykologtidsskriftet og andre publikasjoner må velge mellom å være postkasse eller aktør.

Publisering

Boken *Myten om den gode mor* treffer noe i tiden, i forholdet mellom det sosialt definerte moderskapet og det personlige engasjementet i eget barn. Den selger godt. Haavind revurderer forskningsstipendet hun sa opp og kommer etter hvert tilbake til forskningen. Og løfter fram andre forskere. I årenes løp har hun veiledet nesten 30 doktorgrader, de aller, aller fleste fra kvinner. Det kan vi også se på tallene som gjelder kåring av beste fagartikkel i Psykologtidsskriftet, det som er *Bjørn Christiansens minnepris*: I perioden fra 1990 til 2014 er det 48 forfattere involvert i 25 prisutdelinger. Av disse er det 27 menn og 21 kvinner. Haavind har vært partner og veileder for 7 av disse 21 kvinnene. Hun fikk selv prisen i 2006 og ble da omtalt som en av Skandinavias viktigste kjønnsforskere.

– *Jeg har betydd mye for kvinnelige psykologer som vil publisere, smiler Hanne Haavind.*

Av 489 fagfellevurderte forskningsartikler i Psykologtidsskriftet i perioden fra og med 2004 til og med 2014, er 195 av artiklene skrevet av menn. 145 artikler er skrevet av kvinner. I tillegg kommer 74 fagartikler flere har skrevet sammen, der en mann er førsteforfatter. 75 av slike artikler har kvinnelig førsteforfatter. I to år på rad fikk flere kvinner enn menn publisert fagartikler i Psykologtidsskriftet, det var i 2008 og 2009.

Hvor skjev er egentlig fordelingen?

– Man må være oppmerksom på rekrutteringsgrunnlaget. Hvis veien inn til å bli forfatter i Psykologtidsskriftet går gjennom utdannelsen som psykolog, så er resultatene av denne tellingen mye skjevere enn man kan få inntrykk av, ettersom kvinnelige psykologer er i flertall, understreker Haavind.

Psykologtidsskriftet har ikke undersøkt systematisk hvor forfatterne av vitenskapelige artikler er ansatt. De kommer fra universitet/psykologiske institutter, høyskoler, universitetssykehus, forskningsinstitutt, psykisk helsevern for barn eller for voksne, og familiekontorer. Det er få fra selvstendig praksis som skriver.

I USA er 35 prosent av psykologene ansatt ved universitet eller høyskole, det tilsvarende tallet i Norge er 12,5 prosent, skriver Håvard Friis Nilsen i boken *Profesjonshistorier*. I underkant av 5 prosent av medlemmene i Norsk psykologforening oppgir at de driver med forskning eller jobber ved et forskningsinstitutt. Kvinneandelen i foreningen er i dag 69 prosent, det er 5 683 kvinner av totalt 8 229 medlemmer. I Forskerforbundet er kvinneandelen 52 prosent, der er det 9 900 kvinner og 9 100 menn. Tallet der inkluderer også tekniske, administrative og andre faglige stillinger. Kvinneandelen er sannsynligvis noe lavere for rene vitenskapelige stillinger, noe Forskerforbundet ikke har tall på.

– Tallene avspeiler at det er flere mannlige akademikere ansatt på universitetene, det er de som er medlemmer i Forskerforbundet, sier Haavind.

– Det er et problem at det er laget et fagspråk som gjør at man kan snakke om det meste uten å komme inn på kjønn

Er det forskerne som er de aktuelle forfatterne av tidsskriftets vitenskapelige artikler, så er resultatet av tellingen nokså dekkende.

De ferskeste tallene viser at det ved Universitetet i Oslo (UiO) i 2013 var 69 kvinner ved profesjonsstudiet i psykologi som ble ferdig uteksaminert. Det var bare 14 menn. I 2014 var det 62,3

prosent kvinnelige stipendiater ved Psykologisk institutt. Tallet har sunket fra 66,8 i 2010. Øverst i det akademiske hierarkiet sitter de mannlige professorene. Men i psykologifaget kan man spørre om professormenn er på vei ut. I 2014 var 34,6 prosent kvinner ansatt som professorer ved Psykologisk institutt på UiO. Men interessant nok: Tallet har økt sakte, men sikkert fra 31,5 prosent i 2010. Det var 51,3 prosent kvinner ansatt i mellomstillinger som førsteamanuenser i 2014. Ettersom flere kvinner har rykket opp til professor og noen av disse førsteamanuensene har passert aldersgrensen, har kvinneandelen her faktisk sunket fra 59,8 % i 2010.



PUBLISERING: Bli kvinner bedt om å skrive? spør kjønnsforskernestor Hanne Haavind.

Studier har i flere tiår funnet at kvinnelige forskere, i alle fag, i gjennomsnitt publiserer 20 til 30 prosent mindre enn menn.

– Av og til er disse tallene basert på en fullstendig misvisende sammenligning. Da Universitetet i Oslo gjorde en opptelling for noen år siden, kom de frem til at kvinner publiserer mindre enn menn. Men siden tellingen gjaldt alle fra stipendiat til professor, var forskjellen snarere en følge av at professorer publiserer mer enn stipendiater, og at kvinnene var i flertall blant stipendiatene og i mindretall blant professorene.

Haavind får her delvis støtte fra bibliometriforsker Dag W. Aksnes ved Nifu.

– Men også hvis vi sammenligner de ulike stillingsgruppene, ser vi at kvinnelige professorer i gjennomsnitt publiserer mindre enn mannlige professorer, sier Aksnes.

Årsaker

Andre årsaker til kjønnsforskjellen forskere har pekt på, er at menn har en noe lengre arbeidsdag enn kvinner, og bruker mer tid av dagen på forskning. Kvinner bruker noe mer tid på undervisning og administrasjon. Men det kan finnes andre faktorer: Kvinner tilbringer mer tid hjemme med barn. Kvinner tar større avbrekk fra forskning enn menn gjør, når barna er små. Men dette er ikke hele forklaringen: Kjønnsforskjellene er der også når vi ser på 50-åringene uten barneforpliktelser. Noen studier viser at kvinner i mindre grad er involvert i nettverk, i internasjonalt samarbeid. Det kan ha noe å si, ifølge bibliometriforskeren.

Mangel på selvtilit er i alle fall en altfor enkel og flat forklaring på kjønnsforskjellene, mener Hanne Haavind.

– Kvinner som står på nippet til å velge Psykologtidsskriftet som publiseringskanal, mangler ikke selvtilit. Heller ikke de som velger å publisere andre steder, eller lar det være. Vi må snarere se etter hva som gjør det meningsfullt og interessant å dele resultater fra eget arbeid med andre. Også publisering er en form for dialog. Det kan tenkes at kvinner har en litt annen profil på hva det er som gir selvtilit. Den fornemmelsen du har om hvem du er og hva du kan si eller skrive, er ikke bare sammensatt av konkurranseelementer om å være øverst, best og først i alt, men i forestillingen om å nå frem til noen lesere og fagfeller.

Om ikke altfor lenge vil kvinnelige psykologiforskere publisere mer enn menn i Psykologtidsskriftet, spår hun.

Det er Dag W. Aksnes i Nifu helt enig i.

– Det kommer nok til å skje i løpet av noen få år. Professorene publiserer mest, og når kvinneandelen øker der, forventer vi at det slår ut på publiseringstallene, sier Aksnes.

I 2013 sto kvinner for 33 prosent av total vitenskapelig publisering i Norge. I 2009 var tallet 28 prosent.

Det har skjedd en stor strukturell endring i hele det akademiske systemet de siste tiårene. I 1980 sto kvinner for kun 10 prosent av doktorgradene. I dag er dette helt likt, etter en gradvis økning. I medisin og helsefag står kvinner i dag for 60 prosent av de avlagte doktorgradene.

På toppen er akademia fremdeles sterkt dominert av menn. I 2012 var bare 24 prosent av professorene kvinner. Her skiller psykologifeltet seg ut: I 2013 var det 30 prosent kvinnelige professorer i psykologi. Tallet var 22 prosent i 2009.

– Den generelle tendensen med at vitenskapelig personale har mer kjønnsbalanse, vil slå ut i Psykologtidsskriftet, sier Dag W. Aksnes.



533 elever på Sonans i Norge har psykologi, 77 av dem i Trondheim. Didrik Nervik på første rekke. Lærer (og psykologistudent) er Jørgen Flor.

– Omsorgsyrke

Allerede på videregående ser vi jenters spesielle interesse for psykologifaget. Innenfor studieforberevende utdanningsprogram i videregående skole har i år 120 000 elever fått tilbud om psykologi. 5600 elever har valgt det, 75 prosent av dem jenter. Kjønnfordelingen har vært veldig stabil siden faget ble innført i 2009/2010, viser tall fra Utdanningsdirektoratet. I tillegg: 533 av 7500 Sonans-elever tar psykologi. Vi tar turen til Sonans privatgymnas i Trondheim. I klassen vi besøker, har 40 elever psykologi på timeplanen fem timer i uken. 27 av elevene er jenter.

Hvorfor psykologi?

Didrik Nervik er interessert i hvordan vi oppfører oss.

– Hjernen er veldig spennende, samt biologiske perspektiver og hvordan vi mennesker er satt sammen. Psykologi er et skikkelig bredt fag, og det brukes også til å forstå hva som fungerer og ikke fungerer i markedsføring, for eksempel.

Han har inntrykk av at jenter er mer strukturerte, at de er mer målrettet i tidlig alder.

– Gutter faller fortere av i programmet, virker det som. Hvis helsefag er så kvinnedominert, har det nok en selvforsterkende effekt, sier Nervik.

– Jeg er enig med Didrik, men jeg tror også at det er et typisk kvinnedominert fag, slik som de fleste andre helsefag. Jeg ser lettere for meg at kvinner er kliniske psykologer, fordi det er et stereotypisk omsorgsyrke, sier Hedvig Christoffersen.

75 prosent av alle psykologstudenter er jenter, og slik har det vært de siste årene. På Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) ved Dragvoll utenfor Trondheim treffer vi psykologstudenter på et kull med betydelig færre gutter enn det er på Sonans privatgymnas.

Forskerpersonale med psykologisk grunnutdanning i 2013 etter stilling, kjønn og sektor

	Universitets- og høgskolesektoren			Instituttsektoren		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Professor	31	73	104
Førsteamanuensis	47	47	94
Annen fast stilling	31	34	65
Forsker/ psykolog i klinisk stilling	76	57	133	145	112	257
Postdoktor	26	11	37	14	6	20
Stipendiat/ vit.ass	114	58	172	43	16	59
Totalt	325	280	605	202	134	336

	Universitets- og høgskolesektoren			Instituttsektoren		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Professor	22	77	99
Førsteamanuensis	36	45	81
Annen fast stilling	38	40	78
Forsker/ psykolog i klinisk stilling ved HF	97	61	158	111	88	199
Postdoktor	7	12	19	6	1	7
Stipendiat/ vit.ass	112	46	158	43	21	64
Totalt	312	281	593	160	110	270

Vil disse bli forskere?

– Jeg har ikke vurdert å bli forsker, jeg har mest lyst til å bli psykolog. Kanskje gir forskning mersmak senere i utdanningen, men akkurat nå hater jeg statistikk og andre typiske fag knyttet til forskning, sier Svanhild Amdal Telnes.

– Det hadde vært gøy å bedrive forskning i løpet av karrieren, men jeg vil nok vurdere det senere i studiet. En kan fort bli lei av teori etter seks års studier. Hvis jeg skal forske, så er jeg mest interessert i klinisk forskning.

Det sier Bernt Marius Molnes. Han tror ikke det er én enkelt årsak til at det er flest menn som publiserer forskningsartikler.

– Jeg tror det strukturelle hadde mer å si før i tiden, og ikke er så relevant nå. Det er jo forskjell på menn og kvinner, kanskje det gir utslag her. Om noen år er det flere kvinner som er ferdigutdannet, da blir det spennende å se om det fortsatt er menn som publiserer mest, sier han.

– Jeg tror det er svært få eksempler på tidsskrifter med en høyere kvinneandel enn Psykologtidsskriftet

Svanhild Amdal Telnes understreker at man må se på om det bare er menn som sender inn fagartikler til publisering, eller om det bare er menns fagartikler som blir valgt ut av publikasjonene.

– Hvis menn har fått publisert mye over lang tid, er det kanskje systemet som henger litt etter og som gjør det vanskelig for kvinner å komme igjennom, sier Telnes.

Hanne Haavind peker på at selv om elevenes og studentenes svar er forskjellige og personlige, sier de også noe om hvordan de forholder seg til hva det betyr at faget er i ferd med å bli oppfattet som mer kvinnelig. Og hun syns det er interessant at bare én av elevene antyder at det er et stereotypisk omsorgsyrke. For når studentene blir spurt, oppfatter de det først og fremst som intellektuelt og krevende. Gjerne på linje med fag som matematikk og fysikk, men likevel annerledes.

Haavind mener også at det er interessant å finne mer ut av hvorfor vi er så opptatt av at det er så få gutter som vil studere psykologi.

– Det er jo ikke helt riktig, for det er mange gutter som gjerne vil studere psykologi, de har bare ikke gode nok karakterer. Sammenlignet med gutters interesse for å bli barnehagelærere er det mange gutter som gjerne vil inn på psykologistudiet. Ekstra poeng for mannlige søkere brakte likevel ikke flere menn til det som blir oppfattet som omsorgsyrker.

Professor Agnes Andenæs og psykologspesialist Peder Kjøs har intervjuet gutter som har valgt å studere psykologi.

– Guttene som er intervjuet, oppfatter ikke at de har valgt en type omsorgsyrke, sier Hanne Haavind.

– Vi bør heller spørre hvorfor alle de intellektuelt sett dyktige jentene vil studere profesjonsutdanninger som psykologi, medisin, farmasi og odontologi. Hvorfor velger de ikke matematikk og filosofi? Det er det som er mysteriet. Utdannelse til en profesjon gir trygghet for fremtiden. Jeg husker at jeg ble forbauset første gang jeg støtte på kvinnelige psykologistudenter som sa: «Hanne, det er viktig for oss å ha en lang foreldrepermisjon og å kunne prioritere hensynet til barn for en periode i livet. Husk at psykologer kan vi være hele livet, med den utdannelsen står vi på trygg grunn.» Men de har selvfølgelig helt rett, sier Haavind.

Norsk Psykologforening har drevet særdeles god profesjonsbygging, og det setter nok fagets kvinnelige utøvere pris på, ifølge Haavind.

– Ideen om kommunepsykologer er jo genial. En kombinasjon av arbeid i det lille og nære og i det store og strukturelle formatet. Det er ikke en kopi av noe som er, men et forsøk på å brøyte opp ny mark. Psykologistudentene føler nok at de går fremtiden lyst i møte.



KULL 37 TRONDHEIM: Hanna Størksen Follesø (fra høyre), Svanhild Amdal Telnes, Marita Orseth Høydal og Thea Eva-Marie Hedley går andreåret på profesjonsstudiet i psykologi.

Kjønnsnøytralisering

«Myten om den gode mor, der Haavind bidro i 1973, ble et begrep og en del av forståelsesrammen som ga mot til å overskride en morsrolle som opplevdes for innsnevrende», skrev psykolog Guri Vindegg her i Psykologtidsskriftet for noen år siden. Men hun pekte på en bivirkning: i enkelte miljøer ble det umulig å snakke om den gode mor uten å bruke hermetegn. «**Slutt å omtale mødre** som prioriterer omsorg, som undertrykte, dumme eller bakstrevverske», skrev Vindegg. I forlengelsen av det:

– Er det rett å si at psykologifaget er motstandsdyktig mot et kjønnsperspektiv, sammenlignet med for eksempel sosiologi, Hanne Haavind?

– Ja, dagens psykologi tilstreber en slags kjønnsnøytralitet ved ikke å snakke om eller reflektere over betydningen av kjønn. For 50 år siden – da jeg var student – fantes det teorier og modeller som var aktivt tendensiøse og nedvurderende overfor kvinner. Dette utløste kritikk utover på 70-tallet og førte etter hvert til en form for opprydding. Kjønnsnøytraliseringen gikk på en måte for langt. Den ble en slapp ignorering av de psykologiske implikasjonene av at kjønn på mange områder endret betydning, men kjønnete samspillsmønstre og personlige preferanser ble også reproduisert. Før snakket man om «mødre», nå er det byttet ut med «den betydningsfulle andre» eller «omsorgspersonen». Men denne omsorgspersonen er ikke tilfeldig koplet til kjønn, og foreldreskap er tokjønnnet på en måte som engasjerer både foreldrene det gjelder og alle andre, både emosjonelt og intellektuelt. Det er en viktig

oppgave for psykologisk forskning og praksis å få tak i kjønn som en viktig form for regulering i folks liv og i deres selvoppfatninger.

– *Hvorfor er det viktig?*

– Det er et problem at det er laget et fagspråk som gjør at man kan snakke om det meste uten å komme inn på kjønn. Når vi ser hvordan åpenbare og intense oppfatninger om hva kjønn skal – og ikke – bety, kommer i spill og inngår i forhandlinger om hvem en kan være, vet vi som psykologer ikke helt hva vi skal gjøre med det. Og så kommer vi opp med korttenkte forklaringer om at det er enten biologisk eller sosialt. Kjønn er for eksempel veldig viktig når det kommer i spill rundt omsorgen for små barn og hvordan de utvikler seg.

– *Hvilken type forskning går Psykologtidsskriftet glipp av når kvinner publiserer mindre enn menn?*

– *Jeg ser lettere for meg at kvinner er kliniske psykologer, fordi det er et stereotypisk omsorgsyrke*

– Kvalitativ forskning. Og forskning som tar utgangspunkt i en problemstilling forskeren har merket seg gjennom en form for uro knyttet til erfaringer fra praksis. Ny kunnskap kan for eksempel springe ut av spørsmål om metodebruk og ressursbruk i ordningen med obligatorisk foreldremekling. Eller en vedvarende opplevelse av at mødre i familier der det foreligger mistanke om at et av barna deres kan ha blitt utsatt for seksuelle overgrep, ikke får god nok hjelp og støtte?

Ved å stille dette spørsmålet mener bibliometriforsker Dag W. Aksnes at man konstruerer et problem.

– Jeg tror det er svært få eksempler på tidsskrifter med en høyere kvinneandel enn Psykologtidsskriftet, og med en kvinneandel på 45 prosent synes jeg det blir litt merkelig å lage et problem av det.

Hanne Haavind lurer på om det er mer vanlig at kvinner skriver når det er noe som «klør», og som de føler at forskning kan «ta tak i». Det gjelder den type forskning som ifølge Haavind tidsskriftets majoritet av kvinnelige lesere gjerne vil bruke tid på å forstå og lære seg.

– I alle forsøkene på å myke opp tidsskriftet og gi plass for innlegg og presentasjoner i ulike format, ikke glem at det er de vitenskapelige artiklene som er ryggraden i et fagtidsskrift, minner Haavind om.

– Og gå i enda tydeligere og aktiv dialog med potensielle bidragsytere, sier Haavind, som forteller at da Karianne Bjellås Gilje var redaktør i Prosa, som er medlemsbladet til Norsk forfatter- og oversetterforening, spratt kvinneandelen blant forfatterne i været.

– Ingen sak, sa Prosa-redaktøren, det er bare å passe på at kvinnene blir sett og spurt. Så enkelt kan det være.

Bakgrunn

- En optelling viser at menn har stått for 269 vitenskapelige bidrag i Psykologtidsskriftet de siste 10 årene. Tallet for kvinner er 220.
- I tillegg har Esben Esther Pirelli Benestad bidratt to ganger i denne perioden. Hen skrev fagartikler i utgave 1 og 3, 2004.
- Professor Hanne Haavind ved Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo er omtalt som en av Skandinavias viktigste kjønnsforskere. Hun går av med pensjon i år.

- Avskjedsseminar for Hanne Haavind på UiO 29. mai. Før det: Guttedag på instituttet 5. mars.

Psykologer, forskning og kjønn

- I 2013 var det 22 588 forskere i universitets- og høyskolesektoren og 8 540 i instituttsektoren. 941 hadde psykologutdanning.
- 250 000 forskere deltok i forskning og utdanning (FoU) innenfor medisin og helsefag i universitets- og høyskolesektoren, inkl. universitetssykehus, i Europa i 2009. Målt i antall forskere var dette det største fagområdet i sektoren. 48 prosent av universitets- og høyskoleforskerne i medisin og helsefag var kvinner. Tilsvarende kvinneandel lå i Norge på 55 prosent. Til sammenligning var kvinneandelen 25 prosent innenfor teknologi og 43 prosent innenfor samfunnsvitenskap.
- Leger og psykologer i klinisk stilling som deltok i FoU ved helseforetakene i 2011, var den største stillingsgruppen innenfor medisinsk og helsefaglig forskning, og utgjorde litt over en fjerdedel av forskerpersonalet.

Kilde: Nifu-rapport 24/2013 av Hebe Gunnes et al.